

Têkiliya Malbat – Dîbistan

Bi hev re ji bo başiya zarokan

Malbat karê xwe yê bingehîn di warê hînkirin û perwerdeya ciwanan de bi dibistanê re parve dikin. Hevkarîya wan divê li ser bingehê prensîpên naskirî û rêzdar ji hêla herkesî ve pêk bê. Dibistan, ji berî her tiştî, di bin tekstên qanûna dibistanê ya 1962 de bi rêve diçe. Ew di bin çavdêriya kantonê de ye, lê şaredarî jî xwedî xweserîyeke fereh in. Mamoste jî di awayê xwe di warê fêrkirinê de, bi rengêkî ji rengan, azad in.

Ta ku em bikaribin organîzasyonêke ku wek kompleks tê xuyakirin bidin nasîn, divê em erk û mafan diyar bikin. Federasyonê Romande (fransî axêv) ya Komeleyên Dêûbavên Şagirtan ya kantona Valais (FRAPEV), Saziya Pedagojîk li kantona Valais (SPVal), Komeleya Mamosteyên Çerxeyên Arastekîrinê ya kantona Valais (AVECO) û Wezareta Abûriyê û Hindariyê (DEF) dixwazin prensîpên bingehîn diyar bikin ta ku hemî hevkarên dibistanê bi şeweyekî lihevhatî ligel hev bijîn.

Fermanên di vê pirtûkê de hatine şûna tekstên di kar de ne nagrin, lê ew wan ji xwe re dikin lêveger ji bo cîbicîkirina çavoveyêke giştî ya ku têkilîyên di navbera malbat û dibistanê de diyar dike. Raydar û mamosteyên dibistanê jî dikarin agahiyên, qasî karibin, bêkêmasî bidin dêûbavên ku daxwaza wan agahiyan dikin. Herwisa, di derbarê şert û mercên taybet de, ew şîrovekirî di malpera fermî ya Dewletê de ne (<https://www.vs.ch/web/se/ecole-famille>).

Bi alîkariya Xizmeta Gel û Koçberiyê (Service de la Population et des Migrations) ya ku entegrasyonê koçberan li xwe digere, ev çapa nû li zimanên herî girîng yê civata biyanîyên ku li kantona me cihwarin, hatiye wegerandin. Ew dikarin li ser malpera ku li jor hatiye destnîşankirin dakêşin.

Ta ku hemî dêûbav karibin karûbarê sazî bi giştî û dibistanê bi taybetî baş fêm bikin, pêwîste ew zimanê herêma ku pêşwaziyê li wan dike zanibin.

Herwiha, em tekez dikin li ser giringiya ku Welatê me dide prensîpa xwendina belaş, wekhevîya di navbera keç û kuran de (vegere peymana girêdayî mafên zarokan, <https://unicef.ch/international/convention-relative-aux-droits-de-lenfant>) û pêdivîya zarok ku herdu dêûbav bi şeweyekî çalak beşdarîyê di hêsankirina têkilîyên Malbat-Dibistanê bikin.

Xwendina neçar

Xwendina neçar 11 sal in (polên HarmoS/H) li ser sê çerxeyan (cycle) tê dabeşkirin : çerxe 1 (ji 1H ta 4H), çerxe 2 (ji 5H ta 8H) û çerxeya 3 (Çerxeya arastekirinê, 9-10-11 CO).

Asta seretayî - çerxeya 1				Asta seretayî - çerxeya 2				Asta navîn I - çerxeya 3		
1H	2H	3H	4H	5H	6H	7H	8H	9CO	10CO	11CO

Dibistana seretayî

Çerxeya 1	1H - 2H	Herdu salên pêşin ji xwendinê (berê navê wê dibistana pitikan bû) îcbarî ne. Ew ji bo zarokên ku temenê wan di 31ê Tirmehê de dibe 4 sal. Qeydkirina zarokan li gorî talimatên şardariyê têne şandin an dayîn. Şagirtên 1H û 2H di heman polê de ne (pola bi du Harmosan). Şagirtên 1H bi niv-dem diçin dibistanê, ango 12 demên ji 45 xulekan. Şagirtên 2H, 24 demên ji 45 xulekan. Dabeşkirina demên xwendinê di rojên hefteyekê de ji berpirsiyariya desthilata xwecihî ye, û dibe ku ew li gor taybetmendiyên herêmi cuda be. Lêbelê, bi gelemperî ew 4 niv-rojan ji bo 1H û 8an ji bo 2H. Dibe ku dabeşkirina niv-rojan li gorî rêxistina xwecihî cuda be.
	3H - 4H	Dema xwendinê, ango 28 demên ji 45 xulekan, li ser 8 niv-rojan ji bo şagirtan têne dabeşkirin. Dibe ku dabeşkirina niv-rojan li gorî rêxistina xwecihî cuda be.

Çerxeya 2	5H - 6H	Hefteyêke dibistanê ji 32 demên ji 45 xulekan pêk tê. Ji bo piştgirîkirina corsên ji bo gellek polan an hejmara mezin ya şagirtan, dibe ku zimanê duyem (Almanî) ji bo komên ji hev veqetandî bê dayîn.
	7H - 8H	Herdu polên dawîn ji ji 32 deman pêk tên. Ji bo piştgirîkirina corsên ji bo gellek polan ou hejmara mezin ya şagirtan, dibe ku zimanê 2yem (Almanî) û yê 3yem (Înglîzî) ji bo komên ji hev veqetandî bê dayîn.

Bernameya rojê

Organîzekirina roja dibistanê bi seetên yek perçe, mijarek ji xweseriya Şaredariyê ye, ew dikare bi rîya seetên yek perçe demên hînkirinê kêmkiribe. Ew demên hînkirinê bi temamîya nîv-rojekê kome ser hev dike. Bi giştî, destpêk û dawîya nîv-rojekê bo hemî polan lihevhatî ye. Hejmara nîv-rojan li gor şert û pêdiviyên xwecihî têne guhertin. Ji ber sedemên lojistik (neqlîyat, UAPE Yekîneyên Pêşwaziyê bo şagirtan... hwd.), Şaredarî dikare şeweyên bernameya hefteyê an rojê organize bike û biguhere.

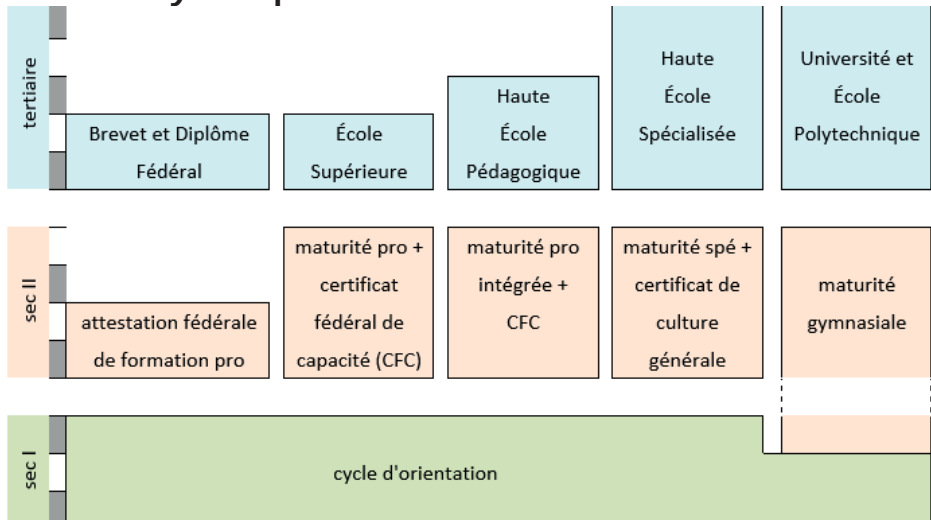
Çerxeya Arastekirinê (Le cycle d'orientation)

Çerxeya Arastekirinê li ser 3 salan tê organîzekirin. Piştî Çerxeya Arastekirinê, ciwan an diçin perwerdeya pişeyî an jî xwendina normal. Her dibistanekê şewirmendek ji bo arastekirina pişeyî heye. Çerxeya Arastekirinê pêşniyar dike ku şagirtan li gor encamên dibistanê yên ku di dawîya Çerxeya 2 (8H) de hatine bidestxistin kom bike. Ji 9 CO de korsên asta 1 û 2 ji bo fransî û matematîkê têne dayîn, pişt re, ji 10 CO de korsên ji bo zanistî û almanî jî têne dayîn. Ji bo hemî mijarên din, xwendekar li hev têne komkirin. Asta 1 hînbûneke kurtir pêşkêş dike. Li gor encamên pêşkeftina xwendekar îmkânên veguhezina di navbera astan de hene

Prensîpin din

- Ji bo her pôle mamosteyekî taybet (titulaire) tê destnîşankirin. Ew berpisrê serekeye ji bo têkiliyên di navbera şagirtên pola wî û dêûbavên wan û dibistanê de ye.
- Demjimêr li gor plansaziya xwendinê têne dabêşkirin.
- Heman cihê xwendinê cihê rûniştinê ye jî.
- Xwendinên ku bi rêve diçin ji bo alîkariya erkên li malê, ji aliyê rêvebiriyê ve têne organîzekirin û ji aliyê mamosteyan ve têne cîbicikirin. Ev xwendin li derveyî dema xwendina dibistanê pêk tînin. Ew ji bo şagirtên Çerxeya 2 û 3 têne pêşniyarkirin (biner. rûpelên 7 û 11).
- Navbeynkarên dibistanê wek kesne-çavkanî kar dikin. Ew beşdarîyê di peyda kirina atmosfêreke hevgirtin û rêzgirtinê di nav dibistanê de dikin. Ew soz didin ku rêzgirtinê li sirrîyeteke teqez bigrin.

Perwerdeya lipê

Ofîsa rêberîya dibistanê û pêşeyî agahîyên zêde dide (www.vs.ch/orientation).

Projeya giştî ya perwerdeya şagirt di Plana Xwendina Romand (PER) de.

Plana xwendina romand (PER) diyar dike ku divê xwendekar bi dirêjîya dema xwendina xwe ya neçar (îcbarî) li dibistanê çî fêr bibe û asta ku divê şagirt di dawîya her çerxeyekê de (çerxeyên 4, 8 û 11) bi dest xin.

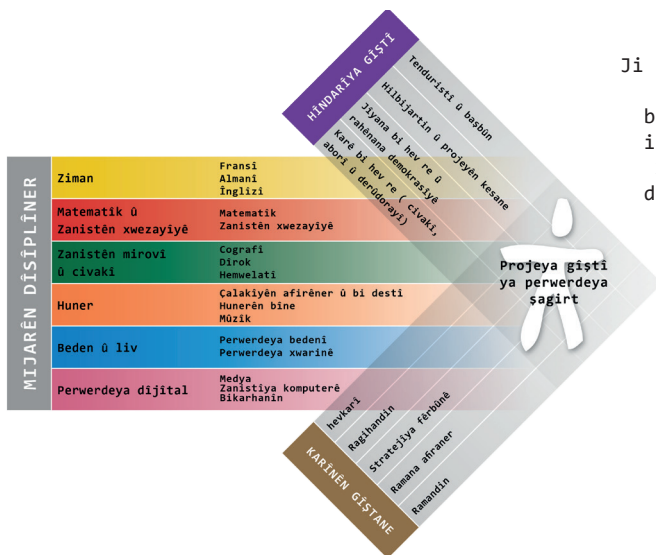
Plana xwendinê komek zanyarî û kanînan ango pêşevçûna ku ji hemî şagirtên xwendina neçar (îcbarî) tê hêvîkirin destnîşan dike, komeke ku li sê sernavan tê dabeşkirin:

Kanînen giştane (Hevkarî, Ragihandin, Stratejiya fêrbûnê, Ramana afrîner, Ramandin).

Perwerdeya giştî (MITIC, Tenduristî û başbûn, Hilbijartin û projeyên kesane, Jiyan bi hev re û pêkanîna demokrasîyê, Karê bi hev re);

Mijarên dîsîplîner (Ziman, Matematîk & Zanistên xwezayîyê, Zanistên mirovî û civakî, Huner, Beden & Liv);

<http://www.plandetudes.ch>

Ji bo hêskirina têgihiştina PER, FRAPEV bi rêkûpêk broşûrek j'ibo dêûbanên şagirtên xwendina neçar belav dike. Wergêr j'î li vê derê hene: <https://www.vs.ch/web/se/ecole-enfantine-primaire-et-co.maire-et-co>.

Bi şertê teşxîsê ji hêla sazîyeke pispor ya ku ji hêla Wezaretê perwerdeyê ve naskirî ye hatîye çêkirin û têde diyar dike ku şagirt bi nexweşiyên giran an bêmecelên cur bi cur (dyslexie ango zehmetîya fêrbûna xwendinê, dysorthographie ango zehmetîya fêrbûna nivîsandinê, dyscalculie ango zehmetîya fêrbûna hesab, dyspraxie ango zehmetîya liv û tevgera lihevhati, HPI problématique ango dema ku mêjûyê mirov ne wek yê herkesî kar dike, hwd.) ketîne, dikarin ji şert û mercên taybet (tezmînata kêmasîyan) sûd wergerin. Ji bo hînbûn û ezmûnên wan, lênerin an piştgirî ji bo şagirtên xwedî pêdiviyên taybet, eger hewce hebe, tê pêşkêşkirin li gor pergaleke ku dikare tedbîrên guncav û li gor her rewşekê, bi van awayan:

Xwendinên çavdêrkirî

(ji 5H heta 11CO)

Şaredarî dikarin xwendinên çavdêrkirî, li derveyî demên polê, organîze bikin. Ev yek dihêle ku şagirt, bi şeweyekî serbixwe, tevahî an beşekî ji erkên xwe yên li malê pêk bîne. Tevî ku hemî şaredarî wan, di asta dibistana seretyî de pêşkêş nakin jî, lê ew, bi gelemperî, di asta Çerxeya Arastekirinê (CO) de bi rêkûpêk û sistêmî têne organîze kirin.

Xwendinên rêberkirî

(ji 5H heta 11CO)

Xwendinên rêberkirî ji bo şagirtên ku pêdivîya wan bi alîkarîyê heye têne pêşkêşkirin ta ku ew bikaribin erkên xwe yên li malê pêk binin, bi taybetî di derbarê organîzekirin an stratejîyên wan yên fêrbûnê de. Ev tedbîr li derveyî dema polê tê organîzekirin û dema wê sinordar e. Wek prensîp, ew destûr nade şagirt ku tevahîya erkên xwe li malê pêk bîne.

Piştgirîya pedagojîk ya ji derveyî dema polê

(ji 9CO heta 11CO)

Şagirtê ku di yek an çend mijarên ku şagirtên çend polan an çend astan li hev kom dikin (disciplines à niveaux) de rûbirûyî zehmetiyên demkî tê an yê ku armanca wî ya gihiştî têketina asteke bilindtîre, dikare ji piştgirîyeke pedagojîk, li derveyî dema polê, sûd wegire, bi mebesta ku alîkarîya wî bikin da ku ew bikaribe kêmasîya xwe ya dibistanê dagre.

Piştgirîya pedagojîk ya ji bo şagirtên ku zimanê wan yê zikmakî biyanîye (allophone)

(wek prensîp ji 3H heta 11CO)

Piştgirîyeke pedagojîk ji bo şagirtên ku bi zimanê herêma pêşwaz nizanin, di dema polê de, tê organîzekirin, bi awayê kursên ku armanc ji wan pêşxistina şarezayên danûstandina şagirt. Ev yek dihêle ku ew hînbûna bi zimanê herêma pêşwaz bi lez û bez bişopîne. Ev tedbîra piştgêr, bi giştî, ji 2 salan derbas nabe. Dibe ku notên mijarên şagirt yên ku bandora zimanê fransî li ser wan heye neyên hesibanin.

Piştgiriya pedagojîk a entegre

(wek prensîp, ji 3H heta 11H, ji bilî Çerxeyên Arastekirinê yên di dersên çavdêrê de têne organîzekirin)

Piştgiriya pedagojîk a entegre tedbîreke fêrêkirinê ya pispor e, ew ji bo alîkarîya zarokên xwedî hewcedariyên taybet e. Mamosteyek pispor, di polê de an jî di cihekî diyarîkirî de û di demjimêrên dersan de, piştgiriya şagirtên di zehmetîyê de dike. Ew bi nêzikayî bi berpîrsê polê (titulaire), dêûbav û desttêwdênerên derveyî re hevkarî û xebatê dike. Kontrolên birêkûpêk derfeta naskirina pêşkeftina pêk hatî vedike û li gor wê pêşkeftinê pêdiviyên zarok dide.

Bernameya guncav (adaptayî)

(ji 4H heta 11CO)

Bernameya guncav ew ji bo şagirtên ku di yek an çend mijaran de bê guncavkirineke taybet nikarin armancên bîngêhîn yên bernameya dersan bişopînin. Cîbicîkirina bernameya guncav erêkirina dêûbav û herwiha mufetişê dibistanê jî pêwîst dike. Di hindek Çerxeyên Arastekirinê de şagirtên bernameya guncav di polên çavdêriyê de têne komkirin.

Dûbarekirin

Dûbarekirin tedbîreke di derbarê şagirtên ku di dibistanê de têk çûne, ango yên neghiştine armancên ku bernameyê destnîşan kirine (navîna koma 1emîn an navîna giştî ya li jêr xala 4an). Ev yek dihêla ku sala bernameyê di dewreyên 2 û 3 de dûbare bike. Dûbarekirina 2H an 3H di rewşên ewarte de mumkîn e.

Struktûrên piştgirtinê yên din

Ofisa Perwerdeya Pispor (OES) dikare malbatan agahdar bike di derbarê struktûrên piştgirtinê yên din ku ji bo zarokên ku zehmetiyên wan hene an jî di rewşa kêmandamiyê de ne: dersên taybet, piştgiriya pedagojîk ya xurtkirî, dersên pêş-hînbûnê, dibistanên pispor, xwendina li nexweşxaneyan.

Gîşeya tek (Guichet unique)

Her daxwazek ji bo alîkarîyê (perwerdeya pispor, terepîya axaftinê, psikometrîk an piştgiriya psikolojîk) divê bi rêya mamosteyê ku dê form û agahiyên pêwîst bide we, ji rêveberîya dibistanê re were şandin. Pişt re, ev daxwaz ji hêla dibistanê û pisporan ve, di çarçoveya rûniştineke koordînasyonê de, tê gotûbêj kirin. Dûv re, biryar ji dêûbavran re tê ragihandin.

Malpera <http://www.vs.ch/web/oes> wê li ser alîkarîya şagirtan agahdariyên zêdetir bide we.

Berpîrsîyarîya dêûbavan

Dêûbav :

- Bi saziya dibistanê re hevkarin û rêzê li mamosteyan û karê wan digrin. Herwiha rêzê li rêbazên dibistanê jî digrin,
- eger nakokî hebe, têkilîyê bi berpîrsê polê (titulaire) re deynin ji bo gotûbêjkirina rewşê an pêkanîna hevdîtinekê. Li gor rewşê û cewherê pîrsgîrêkê dê rêveberî, an heta mufetişê dibistanê, werin agahdarkirin.
- Berpîrsîyarîya çûna zarokê xwe ya dibistanê di şert û mercên baş yên hînkirinê (paqîjî, birûmetî, xew) hildigrin,
- divê eleqedarbin bi tevger û xabata wî ya di polê de û li malê bi dilovanî tevbigerin,
- divê di hevdîtînên ku mamoste/rêveberîya dibistanê amade dike beşdar bibin. Eger hewce hebe, hebûna wergêr/tercumanekî civakê pêwîst e,
- divê ji agahiyên ku dibistan dide heydar bin û, eger bê xwestin, îmze bikin. Wekî din, eger hewce hebe, divê ew xwe agahdar bikin,
- li ser rê û di hewşa dibistanê de li derveyî seetên dibistanê (ewlekarî, reftar, telefonên destan, hwd.) di ber zarok xwe de berpîrsîyar in,
- pîrsgîrêkên tenduristîya zarok, yên ku piştgirtinê pêwîst dikin, ji mamosteyan re radighînin in,
- zarokê xwe li hember metîrsîyên nexweşî û qezayan sîgorta dikin. Jiber ku sîgorteya komkî ya dibistanê tune ye. Eger hat û bûyereke qezayê çê bû, divê dêûbav rasterast têkilîyê bi kompaniya xwe ya sîgoteyê re bikin,
- mecbûrîn her neçûnekê ji dibistanê re ragihînin û wê rewa bikin,
- ji wan tê xwestin ku bi sertî rêzgirtinê li plansaziya dibistanê bigirin. Eger hat û sextekarî çê bû, mufetişê dibistanê dikare cezayan bîsepîn e,
- berpîrsîyar in ji betlaneyên gerek û berpîrsîyarîya şopandina bernameyan bi hevkarîya mamosteyan digrin ser xwe,
- dibe ku ji bo beşdarîya darayî ji bo kampên dibistanê yên bijartî werin gazîkirin,
- guhertina malê di zûtirîn dem de ji desthilata dibistanê re radighînin in,
- di çareserkirina pîrsgîrêkên dibistanê de, ji torên medya civatî dûr dîkevin û daxwaza hevdîtinekê bi mamoste re dikin.

Dayik an bavê ku desthilata dêûbav di dest wê/wî de nîne, dê ji bûyerên tabet yên têkildarî jiyana zarok li dibistanê were agahdarkirin û ji berî standîna biryaran li wî/wê were guhdarkirin. Ew dê bikaribe ji aliyê sêyem yê ku beşdarîyê di lênerîna zarok de dike agahîyan li ser rewşa pêşkeftina zarok kom bike.

Berpirsiyarîya şagirtan

Şagirt bi alikariya dêûbav û mamosteyan :

- rêzê li rêgezên dibistanê, mamoste, kesên ku di nav sazîyê de dixebitin û hevalên xwe û herwiha her tiştê ku ji wan re tê peydarkirin (avahî, mobilya, amûr û alav),
- xwedî cil û bergê paqij û birûmet be ku ji hêla Rêgezên dibistanê ve hatî destnîşankirin,
- beşdarî rola xwe wek şagrit bibin, herwiha cihê xwe di hînbûnê û civakbûnê de bigrin,
- bikaranîna alavên elektronik ji bo mebestên priwat li hundir û derûdora dibistanê qedexe ne, şagirt dê li humber hevalên xwe yên polê û xebatkarên dibistanê, bi taybetî di bikaranîna torên medya civakî de (temenê herî kêr di navbera 13 û 16 salî de ye û ew li gor tora medya civakî tê diyarkirin) wê bi guncav û rêzdarî bikar bînin,
- dibe ku bêne cezakirin eger rêzê li rêgezan negrin.

Berpirsiyarîya dibistanê û mamosteyan

Dibistan :

- li xwe digre ku beşdarbûn û tevlêbûna şagirtan di çarçoveya dibistanê de bide pêş û mafê ku ew nerînên xwe bidin û li wan were guhdarkirin bide wan.

mamoste :

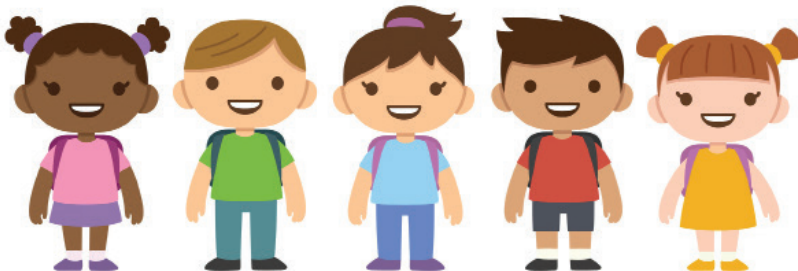
- di erkê perwerde û hînkirinê de alikariya dêûbavan bike, di heman demê de rêzgirtina şagirt û dêûbavên wî di xema dadperwerî û bêalîbûnê de,
- beşdarî civakîbûna zarok û entegrasyona wî di nav polê de,
- Divê hemî dêûbav li ser karê dibistanê yê zarokê wan agahdar bikin, armancên pedagojîk bi rêya civînên komkî û hevdîtinên kesane vebêjin. Eger hewce hebe, hebûna wergêr/tercumanek civatê pêwîst e,
- bi rêkûpêk encamên ku di dosyaya nirxandinê, rapora dibistanê û berhevokên nirxandinê de hatine bidestxistin ragihînin û dêûbavan bi çalakîyên çandî, werzişî, giyanî û pêşilêgirtinê agahdar bikin,
- guh bidin dêûbavan û bi her awayî hewl bidin ku diyalogê bidomînin û bersiva hevdîtinên ku ji hêla dêûbavan ve têne xweştin bidin,
- ji ber disîplîna di hundirê pola xwe de berpirsiyarin û, eger hewce bike, dikarin di hundir û li derûdora dibistanê, hem ji bo şagirtên pola xwe û hem jî ji bo şagirtên dibistanê desttêwedanê bikin. Eger hewce bike, ew dikarin cezayên disîplînî ku di rêgeznameyê de hatine diyarkirin bisepînin.
- Berpirsiyarin di ber geşt û çalakîyên di dema seetên xwendina dibistanê de. dêûbav berpirsiyarin di ber geştên tekbitêk yên zarokan (rewşne taybet, serdana pijîşkî, hwd).

Xebatên li malê

- Xebatên li malê, dibe ku ji erk û dersan pêk bên, armanca wan xwe-seriya şagirt bi xurtkirina zanyariyên ku li dibistanê bidest dixê û berdewamiya têkilî û hevkarîyê bi malbatan re ye..
- Bi hejmareke guncav, ew li gor temenê şagirt têne veqetandin da ku şagirt bikaribe wan bi şeweyekî serbixwe bi cîh bîne.
- Rola malbatan ew e ku çarçoveyê berdewam pêda bikin, ya ku bihêle zarok karê xwe yê li malê bi cîh bîne, û eleqedarîya xwe ji bo çalakîyên wî nîşan bidin, û başbûna bi rêveçûna karê wî kontrol bikin, bêyî ku bi awayekî sistematîk serast bikin. Divê dêûbav zehmetiyên girîng yê zarok ku di çav xwe re dikin (demdirêjî, kalîte, zehmetî, hwd.) ji mamoste re destnîşan bikin.
- Li gor rayên berpîrsê polê û rêvebirê dibistanê, dibe ku dersên zêde, li gor hewcedariyên teqezkirî, bêne organîzekirin.

Proseya bûyerên nakok

- Dive herdem diyalog li pêşî be.
- Beraxêvê yekem yê dêûbavan mamosteyê peywendîdar e an jî berpîrsê polê ye. Dibe ku rêvebirê dibistanê û pişt re mufetişê dibistanê, yek li pey yekî, werin gazîkirin.
- Çi nakokîya di navbera şagirt, dêûbav, welî an aliyên sêyem û mamoste de were holê, ji hêla rêveberîya dibistanê ve tê çareserkirin, bi şertê ku serî li mufetişê dibistanê bide.

Tenduristîya dibistanê

Bi rêya xemxwarina civakê, erkê tenduristîya dibistanê ew e ku pêşxistin, pêşilêgirtin û parastina tenduristîya şagirtan misoger bike.

Hemşîre têkiliya di navbera dibistan û dêûbavan de di dema pirs-girêkên bi tenduristîya zarok û ciwanan ve girêdayî de di-parêze. Dê û bav û mamoste dikarin ji bo şîret û agahdariyan serî li wê bidin. Ji bo bêtir agahdarî:

<https://www.promotionsantevalais.ch/fr/sante-scolaire-460.html>

Çûnûhatina dibistanê

Çûn û vegera li ser rîya dibistanê berpirsiyarîya dêûbavan e. Çûnûhatina bi meş çêtir e. Divê herdem rêz li ewlehî, tenduristîyê û livê bê girtin û ew baş werin nirxandin.

Pedibus (komek ji şagirtan li hev kom dibin û bi meş diçin dibistanê) ji bo çûnûhatina dibistanê di bin rêberîya mezinan de, alternativeke pîr balkêş e. Li gor hebûn û çavkanîyan her pedibusek li gor demên ji bo wî guncav (çûn/hatin, tenê çûn, çiqaş caran di hefteyê de...) dimeş e.

Ji bo bêtir agahdarîyan: valais@pedibus.ch ou 076 690 51 68.

Biskilêt û girgirk (trottinette) divê li gor dirêjî û meziniya zarok bin û alavên wan yên guncav hebin. Divê ku bikaranîna wan li gor şert û mercên trafîka rê û polîsan (kumê parastina serî tê pêşniyarkirin) be.

Di rewşa hin çalakîyên taybet de, mamoste an dêûbav dikarin şagirtan bi wasîteyên taybet (privat) veguhêzin, bi şertê ku şagirt li hember qezayan sîgortakirî bin û rêz li rêbazên trafîka rê were girtin : bi-cihkirina zarokan di wasîteyê de, divê bi rîya alavên gucav be, nabe hejmara zarokên ku têne veguhestin ji cihên ku di lîsansa trafîkê de hatiye zêdetir bin, hwd.

Şaredarî dikarin rênîşandanên sînordartir derxînin in. Divê lêveger li wan bibe.

Struktûra pêşwaziyê

Pêşwazî û lînêrîna rojane ya li derveyî malbatê dihêle dêûbav kar û malbatê li hev bîne, û ji zarokan re, ji dayikûnê ta dawîya dibistana sere-tayî, derfeta ku ew bi şeweyekî komkî di struktûrên rojê yên pêşkeftina zarok xurt dike û piştgirîya wî di fêrkinê de dike pêşkêş bike. An ji hilbijartina çarçoveyê malbatî li mala dêûbavên pêşwazîya rojê. Cûreyên cuda yên struktûra pêşwaziyê :

- Zarokxane : ji dayikbûnê heta 18 mehî, tevahiya rojê, tev xwarinê, vekirîye
- Kreş : ji 18 mehî heta 6 salî, tevahiya rojê, tev xwarinê, vekirîye
- Lînêrîna rojane : ji 18 mehî heta 6 salî, niv-rojê, bê xwarin, vekirîye
- Yekîneya Pêşwaziyê ji bo Şagirtên Dibistanê (UAPE) : ji 4 salî heta dawîya xwendina seretayî, li derveyî seetên xwendinê tev xwarinê, vekirîye
- Baxçeyê Zarokan : ji 3 heta 6 salî, niv-roj, bê xwarin, vekirîye
- Navenda Lînêrînê (Halte-garderie) : ji 2 heta 8 salî, niv-roj, bê rezervasyon ji bo çend seetan, bê xwarin, vekirîye.

Struktûrên ku ji hêla şaredariyan ve hatine bicikirin, dikevîne bin destûr û çavdêriya kantonê.

Ji bo bêtir agahdarî : <https://www.vs.ch/web/scj/secteur-d-accueil-a-la-journee>

Federasyona Romande ya Komeleyên Dêûbavên Şagirtan li kantona Valais (FRAPEV)
www.frapev.ch

Saziya Pedagojik li Kantona Valais (SPVal)
www.spval.ch

Komeleya Mamosteyên Çerxeya Arastekirinê li Kantona Valais (AVECO)
www.aveco.ch

Xizmeta Xwendinê
www.vs.ch/web/se

Ofisa Perwerdeya Pispor
<http://www.vs.ch/web/oes>

Navenda Agahî-Ragîhandin-Teknolojî
<https://www.ictvs.ch/>

Plana Xwendina romand ya ku ji dêûbav re tê pêşkêşkirin
<https://www.vs.ch/web/se/ecole-enfantine-primaire-et-co>

Plana xwendina romand
<http://www.plandetudes.ch>

Arastekirina dibistanê û pîhsayî
www.vs.ch/orientation

Xizmeta Kantonê ji bo Ciwanan
www.vs.ch/web/scj

Projeya Perwede xurtkirinê peyda dike
www.vs.ch/web/scj/edf

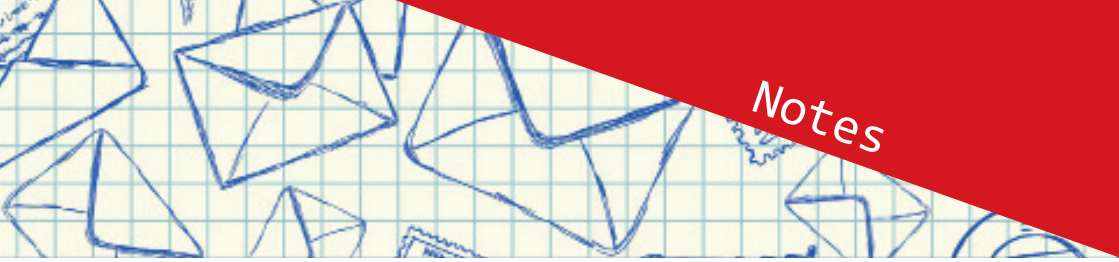
Tenduristiya dibistanê
<https://www.promotionsantevalais.ch/fr/sante-scolaire-460.html>

Struktûra pêşwaziyê
<https://www.vs.ch/web/scj/secteur-d-accueil-a-la-journee>

Çûnûhatina li ser rêya dibistanê
<https://pedibus.ch/coordinations/pedibus-valais/>

Broşûra Têkiliya Mlabat-Dibistan
<https://www.vs.ch/web/se/ecole-famille>

Ji bo agahiyên bêtir yên taybet û herêmî, bi rêveberiya dibistanê re têkiliyê deynin an serî li malpera dibistanê, û her weha rojeva dibistanê bidin.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EDUQUER, C'EST...

...дарить любовь

...уметь спорить

...уметь слушать

...ставить
ограничения

...давать
свободу

...проявлять чувства

...располагать
временем

...поощрять

www.vs.ch/web/scj/edf

ОБРАЗОВАНИЕ
ДАЕТ
СИЛУ